

Infektioner i öron, näsa och hals

Bihåleinflammation är en vanlig sjukdom som kommer i samband med en förkylning. Vanliga symtom är att det gör ont i ansiktet och att du blir täppt i näsan. Sjukdomen går oftast över av sig själv, men ibland behövs behandling.

Det finns flera bihålor i ansiktsskelettet.

Bihålorna ligger nära näsan och har förbindelse med näshålan. Bihålorna är håligheter i skallens ben.

Det finns bihålor i pannan, i överkäken, i kilbenet och i silbenet. På insidan är bihålorna täckta med samma typ av slemhinna som finns i näshålan.

Storleken på bihålorna varierar från person till person. Hos nyfödda barn är bihålorna väldigt små. Bihålorna växer sedan med tiden och brukar vara färdigutvecklade i tonåren. Silbenshålorna utvecklas tidigast.

Du kan få bihåleinflammation i samband med att du är<u>förkyld</u>. Då svullnar slemhinnorna i näsan och bihålorna och det bildas vätska och slem. Eftersom slemhinnan är svullen kan slemmet och vätskan inte rinna ut via gången till näsan. Då blir det kvar i bihålorna. Om du får en bakterieinfektion i bihålorna kan besvären bli värre.

Det är mycket vanligt att barn är förkylda och snuviga. Däremot är det ovanligt att barn får bihåleinflammation som kräver behandling.

Det här är vanliga symtom på bihåleinflammation:

- Du har ont i ansiktet, oftast mer på ena sidan.
- Du blir täppt i näsan.
- Du får snuva som ofta rinner ner i svalget.
- Du får förändrat eller sämre luktsinne.
- Du får ont i tänderna i överkäken, särskilt när du lutar dig framåt.

Du kan också få feber och känna dig trött.

Barn som får bihåleinflammation får oftast en inflammation i silbenshålorna. Då kan barnet bli röd och svullen runt näsroten och ögonen.

De allra flesta som får bihåleinflammation behöver inte söka vård, eftersom besvären brukar gå över av sig själv.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om du tror att du har bihåleinflammation och inte blir bättre inom tio dagar. Många mottagningar kan du kontakta genom att <u>logga in</u>.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha sjukvårdsrådgivning och hjälp att bedöma symtom.

Kontakta genast en vårdcentral eller en jouröppen mottagning om du eller ditt barn har något av följande symtom:

- Ont i bihålorna tillsammans med trötthet, svaghet och mycket stel nacke. Nacken är så stel att du inte kan röra hakan mot bröstet.
- Ont i bihålorna, hög feber och är mycket sjuk.
- Feber och kraftig värk över pannan.
- Ditt barn får feber och blir samtidigt röd och svullen i ena ögonvrån eller runt ena ögat.

Om det inte går eller är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Det finns flera saker som du kan göra själv för att lindra besvären i näsan och bihålorna. Här är några tips:

- Sov med en extra kudde under huvudet. Att hålla huvudet högre minskar svullnaden i näsan och bihålorna.
- Var uppe och rör på dig i stället för att ligga ner. Då minskar svullnaden i näsans och bihålornas slemhinna.
- Undvik att röka. Rökning gör slemhinnan svullen och slemmet får svårare att rinna ut.

Receptfri, avsvällande nässprej kan hjälpa mot svullnaden i slemhinnan. Nässprejen skyndar inte på läkningen, men den minskar symtomen. Använd inte nässprejen i mer än tio dagar i följd.

Receptfri nässprej med kortison dämpar inflammationen och får svullnaden i slemhinnan att minska. Den här typen av sprej kan du använda så länge du behöver.

Du kan också skölja igenom näsan med koksaltlösning. Det finns att köpa på apotek i form av droppar eller sprej.

Bihåleinflammation smittar inte. Däremot sprids förkylningsvirus som kan orsaka bihåleinflammation väldigt lätt.

En läkare undersöker dig i näsan, munhålan och svalget för att se om det finns var. Läkaren kan undersöka dig med en vanlig lampa eller med hjälp av så kallad fiberoptik. Det är en tunn slang med kamera som läkaren för in i näsan. Ofta undersöker hen även öronen, eftersom symtomen kan påminna om en öroninflammation.

Du kan behöva genomgå fler undersökningar om läkaren tror att du har en allvarlig infektion. Det gäller också om du har haft besvär länge.

Du kan till exempel få göra en röntgenundersökning med så kallad datortomografi. Den kan visa om det finns vätska i bihålorna och hur svullen slemhinnan är.

Vilken behandling du får beror på vad som har orsakat bihåleinflammationen och hur länge du har varit sjuk.

Du kan behöva få behandling med antibiotika om du har en allvarlig bihåleinflammation som beror på bakterier. Det är vanligast att i så fall få penicillin.

Bihålorna kan spolas om inflammationen inte läker. Det kan göras en eller flera gånger. Du får bedövning i näsan i samband med spolningen.

Spolning av bihålorna gör att symtomen minskar och att du snabbare blir bättre. Spolningen ger också en möjlighet för läkaren att undersöka bakterierna som har orsakat inflammationen.

Du som har en allvarlig inflammation i bihålorna kan behöva få vård på sjukhus. Det gäller särskilt om du har en infektion i andra bihålor än de som finns i överkäken. Då kan du behöva få antibiotika direkt i blodet.

Du kan också behöva opereras. Under operationen tömmer läkaren bihålorna på var och vidgar bihålornas öppning mot näsgången. Efter operationen läker inflammationen lättare. Risken för att du ska få bihåleinflammation igen blir också mindre.

Risken för att få bihåleinflammation är större om du lätt blir svullen i slemhinnorna. Det kan till exempel vara om du är allergisk eller röker.

Andra saker som kan påverka är till exempel följande:

- Storleken på dina bihålors öppningar.
- Slemhinnornas förmåga att transportera bort slem.
- Hur starkt ditt immunförsvar är.

En <u>infektion i en tand</u> i överkäken kan sprida sig till en bihåla. Då finns infektionen bara i den bihålan som är närmast tanden.

Det brukar värka i överkäken om besvären orsakas av en infektion i en tand. Det är också vanligt att få snuva som luktar illa och att besvären är återkommande.

Du måste få behandling för infektionen i tanden för att bli av med besvären i bihålorna. Du kan också behöva få behandling med antibiotika.

Det är mycket ovanligt att en bihåleinflammation leder till en allvarlig följdsjukdom.

En del kan få en infektion som tar längre tid att läka. Då kan du vara trött, ha mindre matlust, vara täppt i näsan, ha dåligt luktsinne, snuva och hosta.

Ibland kan infektionerna sprida sig utanför bihålan och orsaka andra sjukdomar, men det är mycket ovanligt.

Under graviditeten svullnar kroppens slemhinnor. Immunförsvaret försämras också. Därför kan du som är gravid lättare

få bihåleinflammation.

Du som är täppt i näsan under graviditeten kan använda kortisonsprej för att minska besvären. Fråga din läkare eller barnmorska om du känner dig osäker.

Du kan söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver d<u>uförstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva</u> vänta på vård.

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

Du som behöver hjälpmedel ska få information om vad som finns. Du ska också få veta hur du ska göra för att få ett hjälpmedel.

Barn ska få <u>vara delaktiga</u> i sin vård. Det finns ingen åldersgräns för detta. Barnets möjlighet att ha inflytande över vården beror på hens ålder och mognad.

När du har fått information om vilka alternativ och möjligheter till vård du har kan du ge ditt samtycke eller på något annat sätt uttrycka ett ja. Det gäller även dig som inte är myndig.

Du kan välja att inte ge ditt samtycke till den vård som du erbjuds Du får också när som helst ta tillbaka ditt samtycke.

Senast uppdaterad:

2021-01-14

Redaktör:

Rebecka Persson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Ann Hermansson, läkare, specialist på sjukdomar i öronen, näsan och halsen, Universitetssjukhuset i Lund Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

Luftvägarnas och lungornas viktigaste uppgifter är att transportera syre från luften till kroppens och att avge koldioxid från kroppen. Syre är nödvändigt för att cellerna ska kunna fungera.

Förkylning är en infektion i näsan, halsen eller svalget. Den orsakas nästan alltid av ett virus. Förkylning brukar gå över av sig själv, men det finns saker du kan göra för att lindra symtomen.

Nästäppa och snuva är vanligt, särskilt i samband med en förkylning. Andra orsaker kan till exempel vara allergi, känsliga slemhinnor eller graviditet. Ofta går besvären över av sig själv, men ibland behövs behandling.

av antibiotika.
På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.
Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor
<u>Inställningar för kakor</u>
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>

Antibiotika är läkemedel som används för att behandla infektioner som orsakas av bakterier. Det finns flera olika typer